

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

16.07.2024 nr 1-7/2024/4455

Ettepanek kuuse-kooreüraski kahjustuste vähendamiseks

Metsaseadus kohustab metsaomanikke jälgima metsa seisundit, kaitsma metsa kahjurite ja haiguste, prahistamise ja tulekahjude eest. Lisaks peab metsaomanik majandama metsi selliselt, et ei tekiks eeldusi tuulekahjustuste tekkeks ega seenhaiguste ja putukkahjurite levikuks.

Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) on tuvastanud alates 2023. aasta algusest riigi majandusmetsades üraskikahjustusi ca 8000 hektaril. Likvideerimata on kahjustusi veel ligi 2800 hektaril.

Valdavalt esinevad kahjustused küpsetes, valmivates ja keskealistes metsades. Kõige rohkem on majandusmetsades tuvastatud üraskikahjustusi Kagu-Eestis. Üraskikahjustusi esineb ka metsades, milles kuusk ei ole peapuuliik, kuid 70% kahjustustest asuvad siiski kuusikutes.

Kahjustatud puistute raiumata jätmine põhjustab märkimisväärset majanduslikku kahju. Jättes kahjustunud puud metsa kuivama, saab neist hiljem vaid vähemväärtuslikku küttepuitu. Seevastu õigeaegne raiumine aitab kuuse-kooreüraski elutsükli iseloomust tulenevalt vähendada kahjuri arvukust ning veelgi olulisemana – võimaldab võtta metsamaterjali kasutusele kestvustoodete valmistamiseks.

RMK on analüüsinud regioonide võimekust üraskikahjustusi käesoleva aasta jooksul likvideerida ning jõudnud tõdemuseni, et vähemalt 850 hektaril tuleks teha suurema majandusliku kahju ärahoidmiseks uuendusraied metsa sanitaarse seisundi tõttu.

Üraskikahjustuste likvideerimise eesmärgil tehtavad raided on kliimaminister kinnitanud igal aastal eraldiseisva otsusega. 2022. aastal oli lisamahu suuruseks 1300 hektarit. Võrreldes 2023. aastal kliimaministri poolt kinnitatud üraskitõrjeks ette nähtud 1400 hektari suuruse lisamahuga väheneks RMK ettepaneku alusel 2024. aasta lisamaht 550 hektari võrra ehk ligi 40%. Vähenemine on tingitud RMK senistest metsakaitselistest tegevustest ning üraskileviku langevast trendist.

850-hektariline lisamaht aitaks RMK hinnangul piirata üraskikahjustuste levikut praegu veel kahjustamata majandusmetsadesse, kuid ka kaitstavatele aladele ja erametsadesse.

Üraskikahjustuste likvideerimise käigus varub RMK hinnanguliselt 225 000 m³ puitu, millest kuusemetsamaterjal moodustab rohkem kui 70%.

Keskmine RMK kuusepalgi hind oli 2024. aasta juunis käibemaksuta 86 eur/m³, kuid küttepuidu hind vaid 42 eur/m³. Seega õigeaegselt varutud puidust on võimalik teenida ligi kaks korda rohkem tulu.

Kokkuvõtvalt palume suurendada Riigimetsa Majandamise Keskuse 2024. aasta kuusikute uuendusraiete mahtu 850 ha võrra.

Üraski tõrjumise eesmärgil tehtud raiete tõttu väheneb tulevikus raiutavate kuusikute pindala, sest 2025-2029 optimaalse uuendusraiete pindala määramise aluseks olev arvestuslank väheneb 2024. aastal tegelikult raiutud puistute arvelt.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Erko Soolmann
Juhatuse liige